

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวก ต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา*

A Development of a Case Study-Based Instructional System for Enhancing Positive Thinking on Educational Technology and Communication Services of Burapha University Undergraduate Students

ณรงค์ศักดิ์ ประสลิ**

พงศ์ประเสริฐ ทกสุวรรณ***

ทิพย์เกสร บุญอ้าไพ****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 2) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 4) เพื่อประเมินรับรองระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จากผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านจิตวิทยาหรือด้านศาสนาปรัชญาและด้านการออกแบบการสอน จำนวน 9 คน 2) นิสิตปริญญาตรี จำนวน 29 คนได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา 2) แบบทดสอบประสิทธิภาพระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตต่อระบบการเรียนการสอน และ 4. แบบประเมินและรับรองระบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าประสิทธิภาพ (E_1/ E_2)ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบท 2) หลักการและเหตุผลของระบบ 3) วัตถุประสงค์ 4) ปัจจัยนำเข้า 5) กระบวนการ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียน 7) ผลลัพธ์ และ 8) ข้อมูลป้อนกลับ

2. ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอน E_1/ E_2 ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/84.48 ;85.58/85; 85.34/85.00และ 84.31/84.66 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

*ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. นิสิตมีความพึงพอใจระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

4. ผลการประเมินและรับรองระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา จากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ : ระบบการเรียนการสอน/ กรณีศึกษา/ คิดบวก/ งานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop a case study-based instructional system for enhancing positive thinking of educational technology and communication services of Burapha University undergraduate students; 2) to the efficiency test of the instructional system; 3) to study the satisfaction of students to the case study-based instruction system; and 4) to assess and certify the qualifications system from the educational experts.

The samples used in this research were 1) 9 specialists from 3 Educational Technology, 3 Instructional and Curriculum specialists and 3 Psychology or Religion and Philosophy 2) 29 undergraduate students who were selected by purposive sampling. The research instruments were: 1) the system prototype; 2) the efficiency test; 3) students' satisfaction questionnaire and 4) certify assessment forms. The data was analyzed by Mean, Percentage, Standard deviation, and E_1/ E_2 .

The research found that:

1. A case study-based instructional system for enhancing positive thinking of educational technology and communication services of Burapha University undergraduate students consisted of eight components: 1) Context 2) Rationale 3) Objective 4) Input 5) Process 6) Supporting Learners 7) Output and 8) Feedback.

2. The efficiencies of a case study-based instructional system for enhancing positive thinking on educational technology and communication services of Burapha University undergraduate students were $E_1/ E_2 = 84.83/ 84.48, 85.58/ 85, 85.34/ 85.00$ and $84.31/ 84.66$ which meet the criterion set.

3. The satisfaction of students toward the case study-based instructional system were appropriate at the highest level.

4. The assessment and certification of the case study-based instructional system from the educational experts were appropriate at the highest level.

Keywords : Instructional system/ A case study-based/ Positive Thinking/ Educational technology and Communication service

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ปัญหาภัยธรรมชาติ และความขัดแย้งทางสังคม ทำให้คนไทยเกิดความบอบช้ำอย่างหนัก ทำให้สถาบันจัดดัชนีความสงบสุขโลก (Global peace index) จัดให้ประเทศไทยมีความสงบสุขต่ำกว่าประเทศในอาเซียนทุกประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 (ปัญญา ชูเลิศ, 2552) การทำงานให้มีความสุขนั้น เริ่มต้นที่ความคิดและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับงาน จึงจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ลงมือทำงานด้วยความรู้สึกสดชื่น เบิกบาน ผลงานที่ทำด้วยความตั้งใจก็จะมีประสิทธิภาพและพนักงานก็มีความสุข การมีความสุขเกิดจากการคิดในแง่ดีหรือจากการคิดบวก ยิ่งคนใดที่มีความสามารถในการคิดบวกก็จะสามารถดำรงชีวิตได้ดีกว่า มีความสุขกว่าเพราะคนที่คิดเป็นจะสามารถแก้ไขปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าอะไรดี ไม่ดี ควรเชื่อ ไม่ควรเชื่อ (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2547) คนที่คิดแง่ลบจะจำกัดตัวเองให้อยู่ในวงล้อมของความคิดไม่ดีตลอดเวลา คิดว่าโลกรอบตัวจะเต็มไปด้วยสิ่งที่เลวร้ายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ในทางกลับกัน คนที่คิดในแง่บวกก็จะผลิตความคิดเชิงบวกอยู่เสมอ พร้อมกับสะท้อนภาพความหวัง การมองโลกในแง่ดี และมีความคิดสร้างสรรค์ มีการรับรู้และแปลความหมาย ของเหตุการณ์ไปในทิศทางที่ก่อประโยชน์แก่ตนเอง บุคคลจึงควรได้รับการพัฒนาความคิดให้เป็นเชิงบวกมากขึ้น (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543) การคิดบวก คือ กระบวนการทางความคิดของบุคคลที่เกิดจากการที่คนเรามีระบบการรับรู้และการคิด (Perception and cognitive style) ไปในทิศทางที่ดี มองและรับรู้สิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เป็นเหตุเป็นผลด้วยอารมณ์ที่ผ่อนคลาย (นิภา แก้วศรีงาม, 2547) วิธีการคิดบวก เป็นกระบวนการทางความคิดของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้และแปลความหมายไปในทางที่ดีขึ้น (อารี พันธมณี, 2544) และเป็นการยอมรับสภาพ เปลี่ยน ปัญหาเป็นความสำเร็จ มองวิกฤตเป็นโอกาส เป็นความคิดในแง่ดีที่เรามีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว หรือที่มีต่อบุคคลอื่น และรวมถึงการมีทัศนคติที่ดี (ปานใจ จิราณาภาพ, 2543) รวมทั้งเป็นวิธีการที่ทำให้ยอมรับสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มองสถานการณ์ทุกอย่างตามความเป็นจริงอย่างมีสติ และเล็งเห็นประโยชน์จากสถานการณ์นั้น มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม มีแนวคิดแบบผู้ชนะ มีกำลังใจ และทัศนคติทางบวกอยู่เสมอ การที่บุคคลสามารถเผชิญและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้ ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการเผชิญอุปสรรคให้เกิดขึ้นกับตนเองเพื่อที่จะสามารถผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นไปได้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มนุษย์สามารถเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคได้ก็ด้วยการฝึกมองโลกด้านบวกหรือการฝึกคิดเชิงบวกนั่นเอง ซึ่งการมองโลกด้านบวกเป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ ยิ่งทำยิ่งคิดก็ยิ่งทำให้จิตใจผ่อนคลาย เกิดสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตนเองได้ และแม้ยังไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคก็เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่จิตใจในการรับมือกับอุปสรรคในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดบวก พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การคิดบวกกล่าวว่า ปัจจัยสำคัญมี 4 ประการ คือ 1) พันธุกรรม 2) ประสบการณ์การเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อม 3) อายุ และ 4) เพศ (ทรรคนะ บุญขวัญ, 2550, หน้า 30-34) ซึ่งสอดคล้องกับ เทอดศักดิ์ เดชคง (2547, หน้า 36-38) ที่กล่าวว่า พื้นฐานของร่างกาย การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ประสบการณ์ในชีวิตและการเรียนรู้ทางสังคมที่ผ่านมา ก็เป็นสิ่งที่มีความคิดบวกทั้งสิ้น สำหรับบุคคลสำคัญที่ช่วยให้คนเราเกิดการคิดบวก หนีไม่พ้นบุคคล 2 กลุ่ม คือ พ่อแม่ และครู ซึ่งต้องมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ทำตนให้เป็นแบบอย่างความคิดเชิงบวก 2) ให้คำแนะนำและคำวิจารณ์ เชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปรับปรุงพัฒนา 3) ให้กำลังใจสนับสนุนและเสริมความคิดเชิงบวกแก่ลูกและศิษย์ เพื่อจะทำให้ความคิดเชิงบวกเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (นิภา แก้วศรีงาม, 2547, หน้า 76-78) เมื่อก้าวถึงเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากมักนึกไปถึงทัพบัณฑิตต่าง ๆ อันเป็นผลของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่นำเข้ามาใช้ เช่น วิทยุศึกษา โทรทัศน์การศึกษา และเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แต่แท้จริงนั้น คำว่าเทคโนโลยีทางการศึกษามีได้หมายความเฉพาะทัพบัณฑิตอย่างเดียว วิธีการหรือเทคนิคใหม่ ๆ ที่

ไม่ต้องใช้ทศสัมภาระอย่างใดเลย ที่นำมาใช้ปรับปรุงให้วิธีการสอนหรือวิธีการจัดการศึกษา มีผลดีหรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ก็ถือว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาเหมือนกัน (จรรยา วงศ์สายัณห์, 2515) โดยเฉพาะในการดูแลโสตทัศนอุปกรณ์ภายในห้องเรียนเพื่อผู้ใช้บริการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการให้บริการพบว่า มีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการทั้งจากผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ การสื่อสารระหว่างกันและปัญหาเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น 1) จิตสำนึกของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ 2) ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ 3) ความรู้ความเข้าใจของทางเทคนิคของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ต่างก็คิดเอาแต่ประโยชน์ฝ่ายตน มองผู้อื่นทางลบ ทำให้ปัญหา ดังนั้น การคิดบวกจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาในงานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาได้ การสอนโดยการใช้กรณีตัวอย่าง (Case study) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ ที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ ของวิธีสอน โดยการใช้กรณีตัวอย่าง (Case) มีผู้สอนและผู้เรียน มีกรณีเรื่องที่คล้ายกับเหตุการณ์จริง มีประเด็นคำถามให้คิดพิจารณาหาคำตอบ มีคำตอบที่หลากหลาย มีการอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการณ์ ปัญหา มุมมอง และวิธีการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับและมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (ทิศนา แคมณี, 2550)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาโดยได้นำเอาการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและสามารถดึงศักยภาพในตัวเองออกมาให้มากที่สุด เพราะการที่นิสิตได้เจอกรณีศึกษาในงานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาก่อน ก็จะได้วิเคราะห์สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จะส่งผลให้นิสิตสามารถเตรียมตัว เพื่อให้การบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
4. เพื่อประเมินรับรองการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาระบบฯ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนกรอบแนวคิดในการพัฒนาร่างต้นแบบการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
2. ขั้นตอนที่ 2 สสำรวจปัญหา ประเมินบริบทและความต้องการระบบฯ โดยดำเนินการวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อสอบถามสภาพปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการออกแบบระบบฯ เพื่อแก้ปัญหา

3. ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารอบแนวคิดต้นแบบระบบการเรียนการสอนฯ เพื่อร่างต้นแบบระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

4. ขั้นตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) ต่อการพัฒนาระบบฯ เพื่อนำเสนอร่างต้นแบบระบบการเรียนการสอนฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม

5. ขั้นตอนที่ 5 ยกร่างต้นแบบระบบฯ เพื่อให้ได้ต้นแบบระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยได้แสดงรายละเอียดของระบบการเรียนการสอนฯ ไว้ในบทที่ 5

6. ขั้นตอนที่ 6 ทดสอบประสิทธิภาพ โดยการนำระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาไปทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว กับนิสิต จำนวน 3 คน ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม กับนิสิต จำนวน 6 คน และทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม กับนิสิต จำนวน 29 คน

7. ขั้นตอนที่ 7 ประเมินและรับรองระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยการนำเสนอระบบฯ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขระบบฯ ตามข้อเสนอแนะและเขียนรายงานการวิจัยในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

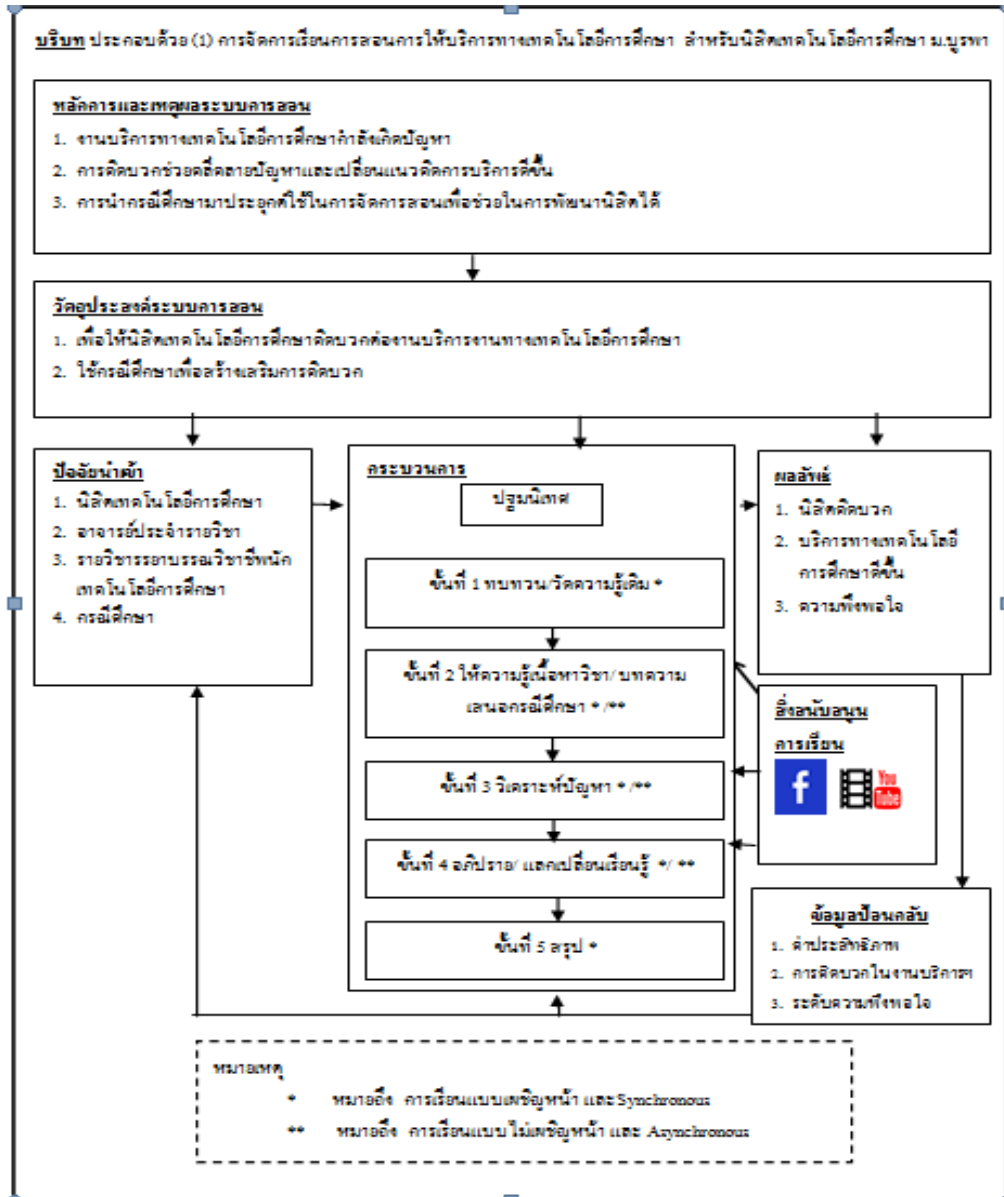
1. ระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

2. แผนการสอนที่จัดกิจกรรมสร้างเสริมการรู้อิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

3. แบบประเมินระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

4. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวก

ภาพที่ 1 แบบจำลองระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ตามหลัก CIPOF model (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มี 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บริบท 2) หลักการและเหตุผลของระบบ 3) วัตถุประสงค์ 4) ปัจจัยนำเข้า 5) กระบวนการ โดยในระบบมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอน

การคิดอิงกรณีศึกษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ 5.1) ขั้นปฐมนิเทศ/สอบวัดความรู้เดิม 5.2) ขั้นให้ความรู้เนื้อหา/บทความ/เสนองกรณีศึกษา 5.3) ขั้นวิเคราะห์ปัญหา 5.4) ขั้นอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.5) ขั้นสรุปผล 6) สิ่งสนับสนุนการเรียน 7) ผลลัพธ์ และ 8) ข้อมูลป้อนกลับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ E_1/ E_2 พบว่า

2.1 การทดสอบประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนฯ แบบเดี่ยว ($N = 3$) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.00/ 76.67; 73.33/ 73.33; 78.33/ 76.67 และ 78.33/ 73.33 ตามลำดับ

2.2 การทดสอบประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนฯ แบบกลุ่ม ($N = 6$) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/ 80.00; 82.50/ 81.67; 80.00/ 79.17 และ 80.00/ 80.00 ตามลำดับ

2.3 การทดสอบประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนฯ แบบภาคสนาม ($N = 29$) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/ 84.48; 85.58/ 85; 85.34/ 85.00 และ 84.31/ 84.66 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีผลต่อระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินและรับรองระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา จากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา สามารถอภิปรายผลจากการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนโดยใช้พัฒนาระบบการเรียนการสอน อิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ $E_1/ E_2 = 85/ 85$ ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ เพราะพัฒนาระบบการเรียนการสอนตามหลักการและทฤษฎีโดยอ้างอิงแบบจำลองระบบ CIPOF Model และดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรตระหนักถึงบริบทการเรียนรู้ ผู้เรียน สภาพแวดล้อม และความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ จากนั้นวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยนำเข้าระบบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดส่วนที่ทำให้เกิดการแปรผันของผลผลิตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามระบบการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องวิเคราะห์และกำหนดสิ่งจำเป็นพื้นฐานของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ กุชิต สติพงษ์ (2560) ในงานวิจัยเรื่อง ระบบการเรียนการสอนภูมิศาสตร์แบบภควันตภาพ สำหรับนิสิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธ์ ในบทความเรื่องกรณีศึกษา นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ สอดคล้องกับ อุบลรัตน์ ขวัญ (2543) ในวิทยานิพนธ์เรื่องกรณีศึกษา: ผลของการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาจากรอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง และสอดคล้องกับ ลลิตา ต้นติวพันธ์ (2546) ใน

วิทยานิพนธ์ เรื่อง กรณีศึกษา: พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิทยาราชบุรีรังสรรค์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ความพึงพอใจของนิสิตที่เรียนจากระบบการเรียนการสอนโดยใช้พัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54) เป็นเพราะการใช้กรณีศึกษาเป็นตัวสะท้อนปัญหา และเกิดความสนุกในการเรียน ความสอดคล้องกับแนวคิดของภคชดา ฤทธิ์เดช (2555) ในการวิจัยสถาบัน เรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการด้านไอทีทัศนูปกรณ์ของคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาสภาพปัญหาของผู้ใช้บริการด้านไอทีทัศนูปกรณ์ของคณะศิลปศาสตร์ 2) ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการด้านไอทีทัศนูปกรณ์ของคณะศิลปศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาการบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้การบริการที่ดีขึ้น แล้วยังสอดคล้องกับ พัฒนา จัตวานิล ในสารนิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจในการใช้บริการสื่อไอทีทัศนูปกรณ์ของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสอดคล้องกับ จิราพร ชัยวิวัฒน์ ในการวิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้ และความต้องการการบริการไอทีทัศนูปกรณ์ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

3. ผลการประเมินรับรองระบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.64 เพราะสร้างโดยใช้หลักการและทฤษฎี และผ่านการทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์สอดคล้องกับ ภัทพร ภูมาศ (2560) งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา และการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างเสริมการคิดบวก หรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เกิดขึ้นกับนิสิตได้ต้องอาศัยเวลา การฝึกฝน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อาจารย์ผู้สอนต้องกำกับให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ผู้สอนควรกระตุ้นและสนับสนุนให้นิสิตได้เรียนรู้วิธีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการสรุปผลความรู้ที่ได้จากการค้นหา การแลกเปลี่ยน หรือการระดมสมอง เพื่อให้นิสิตได้มีทักษะและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านระบบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลการใช้พัฒนาระบบการเรียนการสอนอิงกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ควรประยุกต์ในเรื่องการคิดบวกของแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อให้นิสิตได้เจอกรณีศึกษาตามสาขาที่นิสิตเรียนเพื่อฝึกการคิดบวก

2.2 การวิจัยครั้งต่อไป อาจจะหากิจกรรม/ รูปแบบการสอนเป็นสถานการณ์จำลองเพื่อให้นิสิตได้ฝึกการคิดบวกต่องานบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา โดยมีการแข่งขันกับตัวเอง และผู้อื่น เป็นตัวสร้างความสนใจของผู้เรียน ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา ฤทธิ์เดช. (2555). รายงานการวิจัย สภาพปัญหาและความต้องการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จรรยา วงศ์สายัณห์. (2520). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2537). กรณีศึกษา-นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2(1), 55-68.
- จิราพร ชัยวิวัฒน์. (2554). รายงานการวิจัย ปัญหาการใช้ และความต้องการการบริการโสตทัศนูปกรณ์ของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ. (2528). การเลือกและการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-19.
- ทิตินา แคมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทิดศักดิ์ เดชคง. (2547). หายใจยาวอายุยืน. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- นิภา แก้วศรีงาม. (2547). ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking) ฟังคิดว่าทุกปัญหามีทางออก ไม่ใช่ทุกทาง ออกเป็นปัญหา. วารสารวงการศึกษา, 12(1), 76-78.
- ปัญญา ชูเลิศ. (2552). สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย: ภาพสะท้อนสังคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsrbeta/FileUpload/PDF/Report-File-368.pdf>
- ปานใจ จิราภาพ. (2543). การเรียนรู้โดยการค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง. วารสารการศึกษาศาสตร์, 4(2), 10-15.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.
- พัฒนา จิตวานิล. (2554). ความพึงพอใจในการใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรพร ภูมาศ. (2560). การพัฒนาระบบการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูชิต สถิตพงษ์. (2560). ระบบการเรียนการสอนภูมิศาสตร์แบบภาควันตภาพ สำหรับนิสิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลลิตา ตันติวัฒน์. (2546). กรณี: พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิทยาราชบุรี รังสรรค์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ไบโอม ครีเอทีฟ กรุ๊ป.
- อุบลรัตน์ ฆิวังษ์. (2543). ผลของการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.